

(המשך מעמוד 16)

ההסבר היה פשוט. לבנקים הי גדולים יש חברות ביטוח הנשלטות עליהם (במקרה של בנק הפועלים, אין זה כך). אך הסנה היא חברות אחות השייכת לחברת העובדים (ההסתדרות). הרווחים שעישים בחברות הביטוח הללו גבוהים בהרבה מן הרווחים שער

במערך איץ כל שינוי

יגאל בן-נון, ראש רשימת שינוי בהסתדרות.

התמונה על הביטוח: ההעדפות לחברות הביטוח לעומת קופות הגמל - חוצאה של הסדרים היסטוריים

שים הבנקים בתוכניות החיסכון והביטוח שלהם עצמם, ולכן נמך נעים הבנקים מן התחרות, הלא-הוגנת" נגד עצמם. משום-כך גם נמנעים הבנקים (להוציא בנק הפועלים) בדרך-כלל מלהציע תוכניות ביטוח ריסק זולות באמת, ואינן מריצות סוכנים, "בשטח" כדי להביא אליהם מבטוחים.

כדי לאלץ את המבטוחים לרכוש ביטוח מעורב, אין רוב חברות הביטוח מאפשרות רכישת ביטוח ריסק טהור בלבד. הן מוכרות ביטוח כזה - המשתלם בדרך-כלל הרבה יותר מביטוח מעורב. רק למי שיש כבר ברשותו ביטוח מעורב, כמו כן אין חברות הביטוח מוכרות ביטוח נגד אובדן כושר עבודה אלא אם כן יש כבר ללקוח ביטוח מעורב. עובדות אלה רק מדגישות עד כמה אין הביטוח המעורב משתלם לצרכן. רק כאשר כבר נרכש ביטוח זה, מאפשרות לו חברות הביטוח לרכוש ביטוחים טובים יותר - אך מנכסים פחות מבחינת חברות הביטוח וסוכני הביטוח.

ההסבר השלישי להמשך שיגשוגו של הביטוח המעורב נעוץ במדיניות משרד-האוצר, ובמיוחד האגף הממונה על הביטוח והחיסכון, ואגף מסי-הכנסה. הללו מעניקים לביטוח המעורב שורה של הטבות - חלקן על-פי-חוק וחלקן על-פי "הסדרים היסטוריים".

ההטבות ניתנות לצורה מסוימת של הביטוח המעורב, הידוע כ-"ביטוח מנהלים", והמבוסס על הפרשות של העובד והמעביד לחברת הביטוח. הפרשות אלו מחורקות כך, שחלק פונה לתשלום על-חשבון פיצויי-פרישה, וחלק על-חשבון תגמולים (תשלומים חודשיים שמקבל העובד אחרי פרישתו), כפי שנעשה הדבר בי הפרשות לקופות-גמל. אך בעוד שהתגמולים משוחררים ממס-הכנסה, מוטל מסי-הכנסה על פיצויים מעבר לסכום מסויים. המשתנה מדי-פעם, בכיסוח-מנהלים מרשים שלטונות המס לחברות הביטוח להעביר את הריבית המצטברת על-חשבון ההפרשה לפיצויים אל חשבון התגמולים, וכך יוצא שה חוסך בחברת-ביטוח משלם פחות מס מעמיתו החוסך בקופת-גמל. זהו, כאמור, הסדר היסטורי שאין לו שום אחיזה בחוק, ואגף מס-הכנסה יכול לבטלו בכל שעה.

ההפרשה לחיסכון בביטוח-מנהלים, כמו בקופת-גמל, יכולה להגיע ל-18.33% לכל היותר משכר ה עובד. בקופת-גמל נשמר סידור זה בקפדנות, אך לא כן בביטוח מנהלים. כיוון שביטוח זה צמוד באופן מלא למדד, יכול שיעור החיסכון להגיע לשיעורים גבוהים יותר מהשכר, כאשר עליית המדד

מהירה מעליית השכר (כלומר, כאשר השכר הריאלי אינו נשמר). יתרון זה יתבטל להלוטין אם יוצמד השכר באופן מלא למדד, כפי שמבקש לעשות שר-האוצר הנוכחי, יורם ארידור. אך לא תמיד זה יתרון. הצמדה מלאה למדד כאשר השכר נישחק לאורך שנים יכולה להביא לכך שהמבוטח יאלץ לשלם שיעורים עצומים משכרו לצורך הביטוח. שלא ברור אם יוכל לעמוד בהם.

הטבה נוספת: למבוטחים בחברות ביטוח מותר להשתמש ב-10% מן הכספים המופרשים לפיצויים לצורך רכישת ביטוח-ריסק. כאשר סכום הפיצויים עולה על הסכום המשוחזר ממס, יש כאן הטבה נוספת לעומת החיסכון בקופת-גמל, שם אין מותרת הפרשה כזאת.

כאשר נשאל הד"ר בר-עמי צור קרמן על הטבות אלה, השיב כי המדובר ב"הסדרים היסטוריים".

אשר ביטוח שטצן, פוליטיה טובה

וביקש שלא להתייחס לנושא זה בפירוט בשיחה טלפונית. מבקר המדינה מתייחס לנקודות אלה ולמעורבות הממונה על הביטוח והחיסכון, כדרכו, נעשה הדבר בעדינות רבה:

"האוצר מעורב באופן פעיל בענף ביטוח החיים על-ידי מתן זיכויים ממסי-הכנסה למבוטחים ר על-ידי הבטחת תשואה צמודה לחברות הביטוח... לדעת הביקורת על המפקח על הביטוח לשכלל את הכלים שלרשותו, כדי לבחון אפשרות להקטנת פרמיות הביטוח". אלא שאיש אינו בודק את הדרך להקטנת הפרמיות. נראה שהמגמה היא בדרך כלל הפוכה. צריך להדגיש כי למרות ההטיבות וההעדפות הניתנות לביטוח

חשב האוצר: הסתברות התמותה בישראל - מחצית מהסתברות התמותה שעליה מבססות חברות הביטוח את הישוביהן

מנהלים, עדיין הוא יקר מאוד בהשוואה לחיסכון בקופת-גמל ר ביטוח-ריסק טהור לצידה. גם ההטבות הללו אינן מסכות על הפרשים העצומים. חברות הביטוח ממשכות לרדות את הדבש, כאשר הברורים העמלניות - קול המברחים - משלם יותר מדי, והממונה על הביטוח אינו עושה דבר וחצו דבר כדי לבלום את מכירת הביטוח שלמה פרנקל

(המשך מעמוד 33) מוציא מתוכו, באותם ימי-גורל, מנהיגים אחרים.

זכאן אנו מגיעים אז אמת איתנה, שאסור להשתק איתה.

היישוב של אז גדל וחונך בר אווירה אנטי-יהודית, כימעט אנו טי-טימית. הציונות של אז לימדה את בניה לבח ליהודים. לזלזל בהם לרהוט להם טינה. (מדוע לא באו כאשר יכלו לבוא? מגיע להם?)

התרגישה התת-הכרתית היתה: לא חשוב מה קורה ליהודים שם, חשוב מה עושים שים אנחנו כאן! אנחנו בני נים כאן מולדת, ואחרי ה מלחמה יוכלו לבוא הנח - מי שיהיו אז בחיים.

לא מיקרה הוא שיונתן רטוש הקים את התנועה הכנענית דור קא בימים ההם. רעיונות כאלו ריחפו באוויר, אף שרק מעטים העזו לבטא אותם בצורה כה חד משמעית ונחרצת.

משהו מן הבז הזה מתנגן כיום בשאלה, "מדוע הם הלכו כצאן ל-טבח?" יש חיצפה תהומית בשאר לה זאת. כאשר היא נשאלת על-ידי בניו של ישוב שישב כאן לבטח, שהתעשר וששמן, ושלא עשה דבר כדי להציל.

אין הדבר משחרר את המנהיגים מן האחריות.

המנהיגים - כולם, מילבד אני שי לחי, שנחשבו כמטורפים - היו משועבדים בלב ובנפש לבריי-טיס. הם לא הבינו, ולא רצו לה-בין, שגם בן בעל-ברית יש אינן טרסים שונים, וכי האינטרס העל-יין של היישוב הוא לחבל בהטי-מדה.

המנהיגים היו עבדים די בריטים. גם זהו אמת פשוט מיה. והרזיוניזמים טיבים לא יצי או מכבל זה.

רק ב-1944 פתח אצ"ל במיתקפה על השליטון הבריטי. הוא שילם מס-שפתיים ליהודים באירופה, אך "המרד" של מנהם בנין לא נועד לעזור ליהודים להינצל מן השואה, אלא להקים מדינה שת-ציל בכוח העת את פליטי השואה.

כאשר בא יואל בראנד ארצה, בשליחותו הנואשת מטעם ישראל קסטנר - אדם שגדולי המנהיגים בארץ לא הגיעו לקרטוליו מבחינת אומץ-ליבו - לא מצא אונן קשבת אצל איש, שוב מילבד קומץ אנ-שי לחי.

מדוע זה חשוב? לשם מה לגרד את הפצעים הישנים? מי שאינו זומד ממוחדלי האתמול, נגזר עליו לחזור עליהם.

לא תהיה בדור הזה שואה שניה. לא תקום עריצות-נאצית שניה. מה שקרה היה חד-פעמי, ולא יקרה שנית באותה צורה.

אולם התיפעה עצמה חוזרת על עצמה שוב ושוב: מנהיגים קטינים אינם מסוגלים להתמודד עם אתגר חדש, המאיים על חיי האור מה. עם אדיש, השקוע בהנאות העלוכות של היוס-יום, אינו רואה את הכתובת על הקיר, ואינו מע-לה מתוכו מנהיגות של ממש.

אנחנו נכנסים לעידן הגרעיני. הצו העליון מחייב לעשות שלום, עכשו מייד, לפני שהפצצה הא-טומית תשנה את חיינו עד ללא הכר.

אבל המנהיגים שז היום הם כמנהיגים ראז. שוב הם אינשכרדים לשלשון זר וזי מינטרס שלו, ושוכ עומד העם בתור לקולנוע.

השיפור העיקרי במצבו של המערך נובע מכך שהליכוד הרבה יותר גרוע. חוץ מזה, במערך אין כל שינוי:

- ★ הניצים טורפים את היונים.
 - ★ משל מפזר הבטחות ללא כיסוי.
 - ★ ועם המיפלגות הדתיות העסקים כרגיל.
- במערך אין כל שינוי, אך מכיון שהליכוד כל כך גרוע, ירכיב המערך את הממשלה הבאה. ולכן אם רצונך בשינוי אל תיתן לו רוב מוחלט. אל תיתן לו למכור אותך שוב למיפלגות הדתיות ואל תיתן לו לעשות בהסתדרות ככל העולה על רוחו.

אמור הן לאנשים שאפשר להאמין בהם

אמור הן לשינוי בכנסת ובהסתדרות.

מפלגת המרכז שני